МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Факультет культури і мистецтв
Кафедра музичного мистецтва

Затверджено
на засіданні кафедри
музичного мистецтва
факультету культури і мистецтв
Львівського національного університету
імені Івана Франка
(протокол № 1 від 31.08.2023 р.)

В. о. завідувача кафедри Світлана САЛДАН

Силабус з навчальної дисципліни
«Вокал»,
що викладається в межах ОПП «Хорове диригування»
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти для здобувачів
зі спеціальності 025 Музичне мистецтво

Львів 2023

Назва курсу	Вокал
Адреса викладання курсу	м. Львів, вул. Валова, 18
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Факультет культури і мистецтв Кафедра музикознавства та хорового мистецтва
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	02 Культура і мистецтво 025 Музичне мистецтво
Викладачі курсу	ГОНЧАРИК Марія Михайлівна, асистент кафедри музичного мистецтва ПРИЙМАК Соломія Іванівна, асистент кафедри музичного мистецтва ХОХЛОГОРСЬКА Марія Борисівна, асистент кафедри музичного мистецтва ШТУРМАК Іванна Володимирівна, асистент кафедри музичного мистецтва
Контактна інформація викладачів	mariia.honcharyk@lnu.edu.ua solomiia.pryimak@lnu.edu.ua mariia.khokhlogorska@lnu.edu.ua ivanna.shturmak@lnu.edu.ua
Консультації по курсу відбуваються	• Щовівторка, 13.30–14.50 год. (вул. Валова, 18) • Для онлайн-консультації треба попередньо звернутися до викладача листом на електронну пошту (або телефонувати), у визначений час приєднатися до конференції на платформі Zoom.
Сторінка курсу	https://kultart.lnu.edu.ua/course/vokal-025-op-khorove-dyryhuvannia
Інформація про курс	Дисципліна «Вокал» є нормативною дисципліною зі спеціальності 025 Музичне мистецтво для Освітньої програми «Хорове диригування» першого (бакалаврського) рівня освіти, яка викладається в I–II семестрах в обсязі 3 кредитів за Європейською Кредитно-Трансферною Системою (ЄКТС).
Коротка анотація курсу	Вивчення дисципліни «Вокал» спрямоване на оволодіння методами та навичками співу, щоб демонструвати артистизм, виконавську культуру та технічну майстерність володіння голосом на належному фаховому рівні під час виконавської (диригентської) діяльності. Виконання вимог навчальної дисципліни передбачає підготовку до практичної роботи з хором і дає можливість розширити професійні можливості здобувачів вищої освіти.
Мета та цілі курсу	**Мета** нормативної дисципліни «Вокал» полягає в підготовці висококваліфікованих та конкурентоспроможних фахівців, які володіють знаннями, уміннями й навичками диригентсько-хорової діяльності у сфері музичного мистецтва і демонструють різні методики удосконалення виконавської діяльності. **Цілі курсу**: - ознайомити здобувачів із основами методики формування, розвитку й охорони вокального голосового апарату; - розвинути темброву та інтонаційну виразність голосу;

	- забезпечити навиками використання та контролю співочого дихання; - поглибити знання й розуміння основних жанрів академічної вокальної музики; - сприяти формуванню власних художньо-стилістичних концепцій у вокальній виконавській діяльності.
Література для вивчення дисципліни	**Базова** 1. Андріївська Т. Артикуляційно-дихальний тренінг для студентів-вокалістів: методичні рекомендації. Харків, 2019. 2. Антонюк В. Г. Постановка голосу: навч. посібник для вищих муз. навч. закл. К.: Українська ідея, 2000. 68 с. 3. Антонюк В. Г. Вокальна педагогіка (Сольний спів). Підручник для студентів і викладачів сольного співу. К.: ЗАТ «Віпол». 2007. 174 с. 4. Базиликут Б. О. Орфоепія в співі: навчальний посібник для студентів вищих навч. закладів. Львів: Видав. центр ЛНУ ім. Івана Франка, 2001. 124 с. 5. Берегова О. Музична творчість у системі художньої комунікації. *Українська та світова музична культура: сучасний погляд.* Київ, 2005. С.3-15. 6. Голос людини та вокальна робота з ним: монографія. /редкол. Шкуляр О., Стасько Г., Сливоцький М. та ін. Івано-Франківськ, 2010. 7. Колодуб І. С. Практичні поради педагога-вокаліста. К.: Музична Україна, 2010. 54 с. 8. Красовська Л. Музична виразність у вокальних творах. *Вісник ХДАДіМ.* № 1. Харків, 2011. С. 193-195. 9. Кушка Я. С. Методика навчання співу. Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2010. 288 с. 10. Мадишева Т. П. Співак і мова (культура співу мовою оригіналу: теорія і практика). Харків: Штрих, 2002. 160 с. 11. Маковецька І. Оперні арії українських композиторів на заняттях з постановки голосу: дидактичний ракурс. *Українська музика.* № 3-4 (33-34). Львів, 2019. С. 22-29. 12. Овчаренко О. Основи вокальної методики: науково-методичний посібник. Кривий Ріг, 2006. 13. Стахевич О. З історії вокально-виконавських стилів: посібник. Вінниця: Нова книга, 2013. 14. Шуляр О. Історія вокального мистецтва. Івано-Франківськ, 2010. 352 с. **Допоміжна** 15. Базиликут Богдан Омелянович. Українська музична енциклопедія / Ін-т мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М. Т. Рильського НАН України. 2006. Т. 1. С. 119. 16. Бень Г. Вокально-педагогічні принципи та виконавські поради Остапа Дарчука і Марії Сіверіної: методичні рекомендації для студентів та викладачів вищих навчальних закладів культури і мистецтв III-IV рівнів акредитації напрям підготовки «Музичне мистецтво». Львів, 2008. 30 с.

	17. Вокально-педагогічний репертуар для високих та середніх жіночих голосів. Хрестоматія. / упор. Колосова Е. Г., Царук С. М. Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2011. 216 с. 18. Джазовий вернісаж: збірник аранжувань для естрадно-джазового вокального ансамблю. / В. Костиць. Вінниця: Нова книга, 2017. 62 с. 19. Дика Г. Ритмопластика та рухові ігри як невід'ємна складова музичного і художньо-творчого виховання дітей. Вісник Львівського університету. Серія мистецтвознавство. 2016. Вип. 17. С. 304-310. 20. Хрестоматія: для чоловічого вокального ансамблю а капела. /упор. В. Тормахової. Київ: Ліра-К, 2020. 179 с. 21. Штурмак-Яремишин І. В. Значення романсу у процесі підготовки студента-вокаліста. Наука, освіта, технології, інновації: світові тенденції та регіональний аспект: збірник тез доповідей міжнародної науково-практичної конференції (Полтава, 30 серпня 2021 р.). Полтава: ЦФЕНД, 2021. С. 36–38. URL: http://www.economics.in.ua/2021/09/blog-post_5.html **Інформаційні ресурси** 22. Ноти українських композиторів. URL: http://ukrnotes.in.ua/ 23. ЧТИВО. Електронна бібліотека. URL: https://chtyvo.org.ua/ 24. IMSLP Petrucci Music Library. URL: https://imslp.org/
Обсяг курсу	90 годин. З них: 32 години аудиторних практичних занять, 58 годин самостійної роботи.
Очікувані результати навчання	Після завершення цього курсу студенти будуть: 1. Демонструвати артистизм, виконавську культуру та технічну майстерність володіння голосом на належному фаховому рівні під час виконавської (диригентської) діяльності (ПРН1). 2. Володіти методами та навичками ансамблевого / хорового співу, репетиційної роботи та концертних виступів (ПРН2). 3. Демонструвати різні методики удосконалення виконавської діяльності (ПРН3). 4. Аналізувати музичні твори з виокремленням їх належності до певної доби, стилю, жанру, особливостей драматургії, форми та художнього змісту (ПРН4). 5. Відтворювати драматургічну концепцію музичного твору, створювати його художню інтерпретацію (ПРН5). 6. Демонструвати володіння музично-аналітичними навичками в процесі створення виконавських та педагогічних інтерпретацій (ПРН8). 7. Володіти термінологією музичного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом (ПРН12). 8. Демонструвати музично-теоретичні, культурно-історичні знання з музичного мистецтва (ПРН15). 9. Демонструвати аргументовані знання з особливостей музичних стилів різних епох (ПРН17).

	Цей освітній компонент покликаний сформувати у здобувачів загальні та фахові компетентності, а саме: ЗК1, ЗК2, ЗК3, ЗК4, ЗК5, ЗК6, ЗК7, ЗК8, ЗК9, ЗК10, ЗК11, ЗК15, ФК1, ФК2, ФК3, ФК4, ФК5, ФК6, ФК9, ФК10, ФК11, ФК12, ФК13, ФК17, ФК18.
Ключові слова	Вокал, сольний спів, постановка голосу, вокальне мистецтво, вокальна творчість, вокальна техніка, вокальна майстерність, вокальний репертуар, співоче дихання, опора звуку, діапазон, регістри.
Формат курсу	Очний.
Теми	**** СХЕМА КУРСУ***
Підсумковий контроль, форма	Залік у ІІ семестрі
Пререквізити	Ефективність засвоєння змісту дисципліни «Вокал» забезпечує тісний взаємозв'язок із професійно-орієнтованими дисциплінами циклу професійної та практичної підготовки і гуманітарними дисциплінами циклу загальної підготовки.
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	В процесі практичних занять використовуються такі методи: особистого практичного показу і наслідування, теоретичного пояснення, аналітичний, компаративний методи, аудіального аналізу, імпровізації, аудіо та відео фіксації виконавських дій, прослуховування різножанрових вокальних творів.
Необхідне обладнання	Для вивчення курсу потрібно: аудиторія з постійним доступом до інтернет-мережі, фортепіано, навчально-методична та нотна література.
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали поточної успішності нараховуються за наступним співвідношенням: **І-ІІ семестри** • практичні заняття: максимальна кількість балів 60; • самостійна робота студента: максимальна кількість балів 20; • індивідуальна робота студента: максимальна кількість балів 20. Залік нараховується на основі практичних занять та самостійної й індивідуальної роботи студента. Підсумкова максимальна кількість балів 100. **Академічна доброчесність**: Очікується, що роботи студентів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, втручання в роботу інших студентів становлять, але не обмежують, приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності студента є підставою для її незарахуванння викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману. **Відвідування занять** є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають усі практичні зайняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку студенти зобов'язані дотримуватися термінів, які визначено для виконання усіх видів практичних робіт, які передбачено у межах курсу. **Література.** Уся література, яку студенти не зможуть знайти самостійно, буде надана викладачем виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Студентів заохочують до

	використання також і іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих. **Політика виставлення балів.** Враховуються бали поточного оцінювання практичних занять та самостійної роботи. При цьому обов'язково враховуються присутність на заняттях та активність студента під час практичних занять; недопустимість пропусків та запізнень на заняття; користування мобільними ґаджетами під час заняття з метою, яка не пов'язана із навчанням; несвоєчасне виконання поставленого завдання і т. ін. **Залік у ІІ семестрі** **Практичні заняття** – 60 балів; **Самостійна робота студента** – вправляння вокально-технічної майстерності та додаткове опрацювання теоретичного матеріалу (20 балів); **Індивідуальна робота студента** – презентація сольної вокальної програми у вигляді концертного виступу (20 балів). **Підсумкова максимальна кількість балів –** 100. До **5 додаткових балів** можна отримати за участь у всеукраїнських та міжнародних вокальних конкурсах. **Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.**
Опитування	Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенні курсу.

СХЕМА КУРСУ

Тиж. / дата / год.-	Тема, план, короткі тези	Форма діяльності (заняття) (лекція, самостійна, дискусія, групова робота)	Література. Ресурси в інтернеті	Завдання, год	Термін виконання
І КУРС, 1 семестр					
Тижд. 1-4 / 4 год.	**Тема 1. Основні завдання вивчення дисципліни «Вокал»**	Практичні заняття; Самостійна робота – 29 год.	1. Антонюк В. Г. Вокальна педагогіка (Сольний спів). Підручник для студентів і викладачів сольного співу. К.: ЗАТ «Віпол». 2007. 174 с. 2. Базиликут Б. О. Орфоепія в співі: навчальний посібник для студентів вищих навч. закладів. Львів: Видав. центр ЛНУ ім. Івана Франка, 2001. 124 с. 3. Мадишева Т. П. Співак і мова (культура співу мовою оригіналу: теорія і практика). Харків: Штрих, 2002. 160 с. 4. Бень Г. Вокально-педагогічні принципи та виконавські поради Остапа Дарчука і Марії Сіверіної: методичні рекомендації для студентів та викладачів вищих навчальних закладів культури і мистецтв III-IV рівнів акредитації напрям підготовки «Музичне мистецтво». Львів, 2008. 30 с. 5. Вокально-педагогічний репертуар для високих та середніх жіночих голосів. Хрестоматія. / упор. Колосова Е. Г., Царук С. М. Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2011. 216 с.	Вокальні вправи (мелодичні, фонопедичні та дикційні), вивчення творів індивідуально підібраного репертуару, вивчення творчого шляху та доробку авторів вокальних композицій, прослуховування відомих виконань обраного репертуару	Впродовж семестру
Тижд. 5-8 / 4 год.	**Тема 2. Голос та його властивості. Будова голосового апарату**				
Тижд. 9-12 / 4 год.	**Тема 3. Розвиток голосу та робота голосового апарату у співі**				
Тижд. 13-16 / 4 год.	**Тема 4. Дихання та опора звуку**				

I КУРС, 2 семестр					
Тижд. 1-4 / 4 год.	**Тема 5. Типи голосів та різниця між ними**	Практичні заняття; Самостійна робота - 29 год.	1. Антонюк В. Г. Постановка голосу: навч. посібник для вищих муз. навч. закл. К.: Українська ідея, 2000. 68 с. 2. Антонюк В. Г. Вокальна педагогіка (Сольний спів). Підручник для студентів і викладачів сольного співу. К.: ЗАТ «Віпол». 2007. 174 с. 3. Базиликут Б. О. Орфоепія в співі: навчальний посібник для студентів вищих навч. закладів. Львів: Видав. центр ЛНУ ім. Івана Франка, 2001. 124 с. 4. Колодуб І. С. Практичні поради педагога-вокаліста. К.: Музична Україна, 2010. 54 с. 5. Кушка Я. С. Методика навчання співу. Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2010. 288 с. 6. Штурмак-Яремишин І. В. Значення романсу у процесі підготовки студента-вокаліста. Наука, освіта, технології, інновації: світові тенденції та регіональний аспект: збірник тез доповідей міжнародної науково-практичної конференції (Полтава, 30 серпня 2021 р.). Полтава: ЦФЕНД, 2021. С. 36–38. 7. Вокально-педагогічний репертуар для високих та середніх жіночих голосів. Хрестоматія. / упор. Колосова Е. Г., Царук С. М. Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2011. 216 с. 8. Маковецька І. Оперні арії українських композиторів на заняттях з постановки голосу: дидактичний ракурс. *Українська музика.* № 3-4 (33-34). Львів, 2019. С. 22-29.	Вокальні вправи (мелодичні, фонопедичні та дикційні), вивчення творів індивідуально підібраного репертуару, вивчення творчого шляху та доробку авторів вокальних композицій, прослуховування відомих виконань обраного репертуару	Впродовж семестру
Тижд. 5-8 / 4 год.	**Тема 6. Професійна гігієна та охорона голосу**				
Тижд. 9-12 / 4 год.	**Тема 7. Етапи розвитку виконавської майстерності**				
Тижд. 13-16 / 4 год.	**Тема 8. Вольові якості вокаліста**				